

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska

01-445 WARSZAWA, UL. ERAZMA CIOLKA 13

tel./fax: (48) (22) 877 23 59 – 62

e-mail: nfos@nfos.org.pl

www.nfos.org.pl

Członek
Światowej Unii
Ochrony Przyrody
IUCN
The World Conservation Union

AKTUALIZACJA PLANU OCHRONY BOLIMOWSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO

Operat ochrony szaty roślinnej

dr Michał Falkowski – kierownik zespołu

dr Krystyna Falkowska

mgr Eliza Niewczas

Warszawa, 2006 r.

Dokumentacja „Planu ochrony Bolimowskiego Parku Krajobrazowego” obejmuje 6 operatów szczegółowych:

- 1. Operat ochrony zasobów przyrody nieożywionej*
- 2. Operat ochrony szaty roślinnej*
- 3. Operat ochrony zwierząt*
- 4. Operat ochrony walorów kulturowych*
- 5. Operat zagospodarowania przestrzennego wraz z załącznikiem Formy ochrony przyrody*
- 6. Operat zagospodarowania turystycznego*

Poszczególne operaty zawierają następujące części:

Cz. I Diagnoza stanu:

- Inwentaryzacja*
- Waloryzacja*
- Kierunki i tempo przekształceń*
- Ocena realizacji dotychczasowego planu ochrony*
- Identyfikacja zagrożeń*

Cz. II Strategia ochrony oraz kierunki realizacji celów ochrony:

- Cele ochrony*
- Kierunki realizacji celów ochronnych*
- Prognoza stanu*
- Rekomendacje*

Najistotniejsze zapisy operatów szczegółowych wykorzystane zostały do sformułowania Operatu Generalnego BPK. Stanowi on podstawę merytoryczną dla projektu rozporządzenia Wojewody Łódzkiego działającego w porozumieniu z Wojewodą Mazowieckim w sprawie ustanowienia planu ochrony Bolimowskiego Parku Krajobrazowego.

Część II operatów szczegółowych zawiera stan przed konsultacjami zewnętrznymi i uzgodnieniami projektu planu ochrony.

Alicja Kiczynska
Generalny Projektant Planu

SPIS TREŚCI

DIAGNOZA STANU

1	ANALIZA DOSTĘPNEGO PIŚMIENNICTWA ORAZ OCENA ZASOBÓW INFORMACJI POD KĄTEM ICH PRZYDATNOŚCI DO POTRZEB OPERATU	4
1.1	Ocena zasobów informacji na podstawie analizowanej literatury	4
2	METODY PRACY	17
3	ANALIZA FLORYSTYCZNA OBSZARU BPK I OTULINY NA TLE REGIONU I KRAJU	18
3.1	Typy i różnorodność środowisk, ich specyfika i unikalność w skali kraju	18
3.2	BPK w regionalnej strukturze przyrodniczej z punktu widzenia ochrony szaty roślinnej	19
4	CHARAKTERYSTYKA FLORYSTYCZNA OBSZARU PARKU	20
4.1	Inwentaryzacja florystyczna	20
4.1.1	Rośliny naczyniowe	20
4.1.2	Mszaki	25
4.1.2.1	Wątrobowce	25
4.1.2.2	Mchy	26
4.2	Biota porostów i grzybów wielkoowocnikowych	30
4.2.1	Grzyby wielkoowocnikowe	30
4.2.2	Porosty i grzyby naporostowe	33
4.2.3	Gatunki „specjalnej troski”	39
4.2.3.1	Kryteria wyboru gatunków	39
4.2.3.2	Gatunki „specjalnej troski” z oceną zagrożenia populacji na obszarze BPK	40
5	CHARAKTERYSTYKA GŁÓWNYCH EKOSYSTEMÓW	42
5.1	Ekosystemy leśne	42
5.2	Ekosystemy wodne, szuwarowe i torfowiskowe	47
5.3	Lądowe ekosystemy nieleśne	59
5.4	Siedliska przyrodnicze	70
6	WALORYZACJA GEOBOTANICZNA PARKU	71
6.1	Waloryzacja typów i płatów roślinności	71
6.2	Główne korytarze ekologiczne i centra różnorodności szaty roślinnej	72
6.3	Ocena dotychczasowego użytkowania ekosystemów i kierunki zmian	75
6.4	Ocena dotychczasowej ochrony	79
7	ZAGROŻENIA SZATY ROŚLINNEJ PARKU	80
7.1	Zagrożenia wewnętrzne	80
7.2	Zagrożenia zewnętrzne	81
7.3	Kolizje i konflikty związane z ochroną szaty roślinnej Parku, a rozwojem sfery społecznej, gospodarczej i infrastruktury technicznej	82
7.4	Rejony wymagające szczególnych działań ochronnych	82

STRATEGIA OCHRONY I KIERUNKI REALIZACJI CELÓW OCHRONY

8	STRATEGIA I CELE OCHRONY - ZAKRES I FORMY OCHRONY EKOSYSTEMÓW LĄDOWYCH	84
8.1	Założenia ochrony szaty roślinnej Parku	84
8.2	Cele ochrony szaty roślinnej Parku	84
8.3	Kierunki realizacji celów ochrony	85
8.3.1	Zasady gospodarczego wykorzystania ekosystemów	85
8.3.1.1	Ekosystemy leśne	85
8.3.1.2	Ekosystemy terenów otwartych	88
8.3.1.3	Ekosystemy hydrogeniczne	89
8.3.1.4	Mozaika mikrosiedlisk w krajobrazie kulturowym	90
8.3.2	Zadania wspomagające ochronę ekosystemów	91
8.3.3	Zasady kształtowania i ochrony głównych korytarzy ekologicznych i centrów różnorodności szaty roślinnej w obrębie Parku	91
8.3.3.1	Kształtowanie i ochrona dolin rzecznych	91
8.3.3.2	Kształtowanie i ochrona zwartych obszarów leśnych	91
8.3.4	Formy aktywnej ochrony flory	92
8.4	Sposoby eliminacji lub ograniczenia źródeł zagrożeń zewnętrznych szaty roślinnej, ze szczególnym uwzględnieniem powiązań lokalnych, regionalnych i ponadregionalny	95
9	PROGNOZA STANU W PERSPEKTYWIE 20-LETNIEJ	95
9.1	Wariant ochrony zachowawczej – utrzymanie aktualnych trendów	95
9.2	Wariant ochrony aktywnej – pełna realizacja ustaleń planu	96
10	REKOMENDACJE	97
10.1	Wnioski do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin	97
10.2	Wnioski do operatów urzędzeniowych lasów	97
10.3	Rekomendacje dotyczące programu monitoringu zasobów i skuteczności realizowanej ochrony	97
10.3.1	Monitoring gatunków rzadkich, chronionych i „szczególnej troski”	97
10.3.2	Monitoring środowiska (stanowiska)	98
10.3.3	Monitoring skuteczności działań ochronnych	100
10.3.4	Proponowana tematyka i zakres prac naukowo-badawczych, których wyniki mogą w przyszłości być pomocne w doskonaleniu ochrony i sposobów gospodarowania zasobami przyrodniczymi	101
11	LITERATURA	101

Załącznik Nr 1 - Wykaz gatunków roślin naczyniowych stwierdzonych na obszarze BPK

Załącznik nr 2 Wykaz zbiorowisk roślinnych występujących na terenie Bolimowskiego Parku Krajobrazowego w okresie sporządzania Planu ochrony

Załącznik nr 3 - Wzory kart ewidencyjnych do monitoringu szaty roślinnej

Załącznik nr 4 - Alfabetyczny wykaz gatunków roślin naczyniowych stwierdzonych na terenie Bolimowskiego Parku Krajobrazowego

